

Državni izpitni center

M 2 1 1 5 5 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 4. junij 2021

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

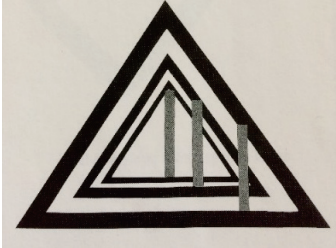

IZPITNA POLA 1**1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje**

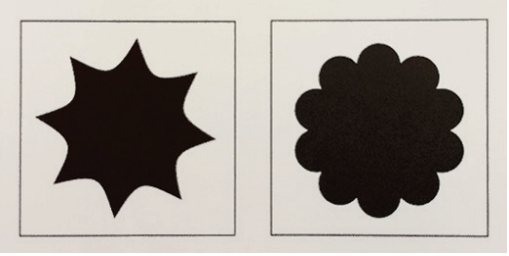
Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1.1	2	<p>♦ Likovno je preoblikovanje vizualnega. Temelji na zakonitostih vidne zaznave in vidnega prostora, ki ju likovnik nato na osnovi lastne izkušnje, mišljenja, kulturnega okolja ipd. preoblikuje v nov likovni prostor, pri tem pa izhaja iz psihofizioloških zakonitosti likovnih izrazil. Likovnik namreč ustvari likovno delo, ki je v osnovi vidni prostor, zato mora pri tem upoštevati, kako bo gledalec ta prostor zaznal.</p>	<p>Če kandidat omeni le likovno kot interpretacijo/preoblikovanje vidnega, dobi 1 točko. Za podrobnejšo razlago (zakonitosti vidne zaznave ipd.) 2 točki. Druge možne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>
1.2	3	<p>♦ Umetnostnoteoretska plast (pripovedno-vsebinska izrazila) osmišlja vsebinska izhodišča likovne produkcije. Likovnoteoretska plast (likovna izrazila) nudi konceptualna orodja za likovno izražanje vsebinskih izhodišč. Likovnotehnološka plast (materialno-tehnološka sredstva) omogoča tehnično-tehnološko bazo artikulacije.</p>	<p>Druge možne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>
1.3	4	<p>♦ študijska risba, karikatura, ekspresivna risba, prezentacijska risba, tehnična risba, skica ipd.</p> 	<p>Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>
1.4	3	<p>♦ Likovne prvine obsegajo temeljno raven likovnega jezika in formalna izhodišča likovnega izražanja; likovna morfologija obsega raven oblik in njihovih lastnosti; likovna kompozicija obsega raven likovne skladnje, v kateri se vzpostavljajo odnosi med oblikami, ki kot celota tvorijo likovno kompozicijo; likovna semiotika obsega področje pomenjanja likovnega izražanja kot znakovnega izražanja.</p>	<p>Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca. Če so področja le naštetá, ne pa razložena, kandidat dobi 2 točki.</p>

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2.1	3	♦ točka, črta (linija) in svetlo-temno	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
2.2	2	♦ Prostor – ker je kiparska instalacija namestitvev ali postavitvev objektov, predmetov v prostoru.	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
2.3	7	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Barva, ploskev: slika je grajena z barvnimi nanosi, ploskvami. ♦ Oblika, prostor: kip je oblikovan s prostorskimi oblikami. ♦ Točka: dominantni sklepniki na točkovnih presečiščih, linija. ♦ Črta (linija), svetlo-temno: raster različnih smeri črtanja, ki daje svetlo-temni učinek. ♦ Barva: kompozicija barvnih ploskev. Lahko je tudi ploskev ali oblika ob smiselni argumentaciji. ♦ Svetlo-temno: tihožitje v tonskih vrednostih ploskev. ♦ Prostor: odeta arhitektura; prostorski likovni poseg, oblika. 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.1	2	dva od: ♦ pojavnost predmetov ♦ delovanje vida ♦ psihične lastnosti človeka, ki zaznava, ...	Različne možne razlage po presoji ocenjevalca.
3.2	8	♦ konstanta velikosti <p>Siva vertikala se zdi v notranjem trikotniku večja, čeprav so vse tri enako velike.</p> ♦ konstanta oblike <p>Lonček je okrogel, vendar se v perspektivi splošči (elipsa).</p> ♦ konstanta svetlosti <p>Cela rola papirja je bela, zaradi osvetljenosti pa je papir svetlejši ali temnejši.</p> ♦ barvna konstanta <p>Rdeč plašč ni ves enako rdeč.</p>	Za navedbo in prepričljivo likovno upodobitev zaznavne konstante 2 točki, skupaj 8 točk. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.

3.3	2	<p>♦ Primer rešitve:</p> <p>Konveksna oblika bo prej delovala kot figura kakor pa konkavna.</p>	<p>Za navedbo in prepričljivo likovno upodobitev 2 točki. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>
-----	---	---	--

4. naloga: Barvna teorija

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Razsvetljava vpliva na pojavnost barve, saj lahko spremeni njene lastnosti, kot so barvnost, svetlost, nasičenost.	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
4.2	4	♦ Odnos med svetlimi in temnim, toplim in hladnim, nasičenim in manj nasičenim, prosojnost barve, velikost barvnih ploskev ipd.	Za navedbo štirih dejavnikov 4 točke. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
4.3	2	npr: ♦ A rdeča zraven oranžne ♦ B oranžna zraven modre	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
4.4	2	♦ barvnost ♦ svetlost	
4.5	3	♦ Gauguin na sliki uporabi tako toplo-hladni kot svetlo-temni kontrast. Uporabi ju na način barvnih ekranov, kjer se izmenično nizajo toplo-hladni oz. svetlo-temni pasovi. Prav tako uporabi velikost barvnih ploskev, ki se z oddaljevanjem manjšajo. Prisotna je tudi uporaba barvne perspektive, kjer z oddaljenostjo barve postajajo vse hladnejše.	Za navedbo vsaj štirih dejavnikov prostorskega učinkovanja barv v Gauguinovi sliki 4 točke. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.

5. naloga: Likovna kompozicija

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5.1	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Na slikovni predlogi so izraženi ritmi radiacije (pri radiaciji gre za krožno stopnjevanje likovnih elementov iz središča navzven) v okenskih slikah – rozetah. (2T) Ritem gradacije je najizrazitejši pri stopnjevanju velikosti elementov nad vhodom v cerkev v spodnjem prostorkem pasu. (2T) Na risbi je v naslednjem arhitekturnem pasu opazen ritem variirane repetitije – to je v ponavljanju s spremembami. (1T) Ritem repetitije se kaže v ponavljanju elementov v pasu nad glavno rozeto. (1T) 	Za vsak smiselni ritem 1 točka, za pojasnilo 1 točka, skupaj 6 točk. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kompozicija je statično uravnotežena, ker je simetrična. Simetrijo opazimo glede na celoto in glede na posamezne dele. 	Različne smiselne utemeljitve po presoji ocenjevalca.
	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ veliko – majhno ♦ okroglo – oglato ♦ krivo – ravno ♦ svetlo – temno ♦ gosto – redko 	Za vsak ustrezeni kontrast 1 točka, skupaj 5 točk. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
Skupaj	50		

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	<p>Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje.</p> <p>Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno.</p> <p>Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše.</p> <p>Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča.</p> <p>Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.</p>
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na skladnost uporabljenih oblikotvornih načel z izbranim oblikovnim vodilom (likovnim pojmom).	<p>Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.</p>
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnih materialov.	<p>Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek.</p> <p>Od 4 do 7 točke dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi.</p> <p>Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.</p>
Skupaj	50		